

2021:APHC:222

ఏపీ హైకోర్టులో: అమరావతి

సివిల్ రివిజన్ పిటిషన్ నెం.3039 ఆఫ్ 2013

తేది 07.01.2021

మధ్య

భావనం ఆదెమ్మ, W/o శివ సత్యనారాయణ రెడ్డి

వేజెండ్ల, చేబ్రోలు మండలం

గుంటూరు జిల్లాలో పాటు మరొకరు..... పిటిషనర్లు.

వర్యెస్

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రం,

దాని అధీకృత అధికారి ద్వారా రిప్రజెంటేటివ్

భూసంస్కరణల ట్రిబ్యునల్,

గుంటూరులో పాటు మరో ఇద్దరు.. ప్రతివాదులు

తీర్పు: 07.01.2021

గౌరవనీయ జస్టిస్ ఎం.సత్యనారాయణమూర్తి

1. తీర్పులను చూడటానికి స్థానిక వార్తాపత్రికల రిపోర్టర్లను అనుమతించవచ్చా?
2. తీర్పు కాపీలను లా రిపోర్టర్లు/జర్నల్స్ కు మార్క్ చేయవచ్చా ?
3. వారి లేడీషిప్/లార్జిస్ తీర్పు యొక్క న్యాయమైన కాపీని చూడాలనుకుంటున్నారా ?

2021:APHC:222

గౌరవనీయ జస్టిస్ ఎం.సత్యనారాయణమూర్తి

సివిల్ రివిజన్ పిటిషన్ నెం.3039 ఆఫ్ 2013

తేది 07.01.2021

మధ్య

భావనం ఆదెమ్మ

w/o శివ సత్యనారాయణ రెడ్డి

వేజెండ్ల, చేబ్రోలు మండలం

గుంటూరు జిల్లాలో పాటు మరొకరు..... పిటిషనర్లు.

వర్సెస్

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రం,

దాని అధీకృత అధికారి ద్వారా రిప్రజెంటేటివ్

భూసంస్కరణల ట్రిబ్యునల్,

గుంటూరులో పాటు మరో ఇద్దరు.... ప్రతివాదులు

పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది శ్రీనివాస్ ఈమని

ప్రతిస్పందకునితరపు న్యాయవాది :

మధ్యవర్తిత్వానికి ప్రభుత్వ ప్లీడర్

జీఐఎస్సీ:

2021:APHC:222

హాడ్ నోట్:

రిఫర్ చేసిన కేసులు

1. 1989 (3) ALT 187
2. 1978 (2) ALT 234
3. (1976) 05 ఐటీఆర్ 849
4. ఏఐఆర్ 1980 ఏపీ 139
5. ఏఐఆర్ 1968 ఏపీ 291
6. (1959) 2 MLJ 502
7. ఏఐఆర్ 2008 ఎస్సీ 2033
8. ఏఐఆర్ 1980 ఏపీ 139
9. 2001 (5) ALD 402 (F.B)
10. 2007 (4) ALD 642
11. 1978 (2) ఏఎల్టీ 9 (ఎన్ఆర్సీ)
12. 1992 (2) ఏపీఎల్జీ 66 (డి.బి)
13. 1981 (2) జ.డబ్ల్యు.ఆర్ 263

గౌరవనీయ జస్టిస్ ఎం.సత్యనారాయణ మూర్తి

సివిల్ రివిజన్ పిటిషన్ నెం.3039 ఆఫ్ 2013

ఆర్డరు:

అప్పీలు దారులు 2003 నాటి భూసంస్కరణల అప్పీలు నెం.17లో పిటిషనర్లు చైర్మన్, ఎల్ ఆర్ ఏటీ-కమ్-2 అదనపు జిల్లా జడ్జి, పశ్చిమగోదావరి, ఏలూరు,కోర్టులో ఆంధ్రప్రదేశ్ భూసంస్కరణల (వ్యవసాయ భూములపై గరిష్ఠ పరిమితి) చట్టం, 1973లోని సెక్షన్ 21 (సంక్షిప్తంగా 'చట్టం'), దాని కింద రూపొందించిన నిబంధనలు, 1974 (సంక్షిప్తంగా 'నిబంధనలు') కింద ఈ సివిల్ రివిజన్ పిటిషన్ కు ప్రాధాన్యమిచ్చారు.

ఇకపై ఈ పిటిషన్ లోని పక్షాలను సౌలభ్యం కోసం ఈ కోర్టు కింది విధముగా ఉంచుతారు.

క్లుప్తంగా చెప్పాలంటే పిటిషనర్లు అక్కాచెల్లెళ్లు అని, వారు సి.సి.నెం.1774/జి.ఎన్.టి./74 - స్వర్ణీయ అడపా వెంకట సుబ్బారెడ్డి కుమార్తెలు అని చెప్పుకుంటున్నారు. దివంగత అడపా వెంకటసుబ్బారెడ్డికి ముగ్గురు కుమార్తెలు కాగా, సి.సి.నెం.1774/జి.ఎన్.టి./74లోని ప్రొసీడింగ్స్ పై వారికి గణనీయమైన ఆసక్తి ఉంది.

పిటిషనర్లు, వారి చెల్లెలు నాగేంద్రమ్మ తల్లిదండ్రులు అడపా వెంకట సుబ్బారెడ్డి, వర్ణనమ్మ దంపతులకు కుమార్తెలు. దివంగత అడపా వెంకటసుబ్బారెడ్డి తమ కులంలో ఎప్పటి నుంచో ఉన్న ఆచారం దృష్ట్యా ముగ్గురు కూతుళ్లకు పెళ్లి సమయంలో పసుపు కుంకుమ బహుమతులు

2021:APHC:222

ప్రకటించారు. పిటిషనర్ల తండ్రి తన కూతుళ్లను పోషించాల్సిన బాధ్యత ఉందని, తన బాధ్యత దృష్ట్యా తన కూతుళ్లకు పెళ్లి సమయంలో ఆస్తి ఇవ్వాలి వచ్చిందన్నారు. దీని ప్రకారం 12.04.1968న రాత్రి 8.29 గంటలకు వేజెండ్ల గ్రామానికి చెందిన భావనం శివసత్యనారాయణరెడ్డి అలియాస్ శివారెడ్డితో మొదటి పిటిషనర్ వివాహం జరిపించి, రెండో పిటిషనర్ వివాహం సుండుారు మండలం కారుమూరివారిపాలెం గ్రామానికి చెందిన కంది సుబ్బారెడ్డితో 12.04.1968న 12.04.19 గంటలకు నిర్వహించారు. దీంతో పిటిషనర్ల రెండు వివాహాలను ఒకే రోజు వేర్వేరు సమయాల్లో నిర్వహించారు. వేజెండ్ల గ్రామంలోని సర్వే నెం.129-1లో ఏసీ.5-75 సెంట్లు, వేజెండ్ల గ్రామంలోని సర్వే నెం.129-1లో ఏసీ-0-25 సెంట్లు ఇచ్చి మొదటి పిటిషనర్కు పసుపు కుంకుమ బహుమతిగా ప్రకటించి, తదనుగుణంగా పెద్దల సమక్షంలో వివాహం జరిపించి మొదటి పిటిషనర్ కు భూమిని అప్పగించారు. అప్పటి నుంచి మొదటి పిటిషనర్ గ్రామంలోని ప్రతి ఒక్కరికీ తెలిసేలా రెవెన్యూ శాఖకు భూశిస్తు చెల్లించి ఆస్తి తమదేనని అనుభవిస్తున్నారు. పైన పేర్కొన్న భూమిపై ఆమెకు ఉన్న హక్కులను గుర్తిస్తూ పై ఆస్తికి సంబంధించి మొదటి పిటిషనర్ కు రెవెన్యూ శాఖ పట్టాదారు పాస్ పుస్తకాలు, పట్టాలు జారీ చేసింది.

రెండో పిటిషనర్ - కంది సాంబరాజ్యానికి 12.04.1968న తెల్లవారుజామున 1.20 గంటలకు తాండుారు మండలం కారుమూరివారిపాలెం గ్రామానికి చెందిన కంది సుబ్బారెడ్డితో వివాహం జరిగింది. రెండో పిటిషనర్ కు పసుపు కుంకుమ కానుకగా ఇచ్చి రెండో పిటిషనర్ కు సర్వే నెం.128-1లో ఏసీ.3-79 సెంట్లు, వై.నెం.128-3లో ఏసీ.0-37 సెంట్లు, వై.నెం.129-1లో ఏసీ.1-39 సెంట్లు ఇచ్చి రెండో పిటిషనర్ కు భూమిని అందజేశారు. అప్పటి నుంచి రెండో పిటిషనర్ గ్రామంలోని ప్రతి ఒక్కరికీ తెలిసేలా రెవెన్యూ శాఖకు భూశిస్తు చెల్లించి ఆస్తి తమదేనని అనుభవిస్తున్నారు. పైన పేర్కొన్న భూమిపై ఆమెకు ఉన్న హక్కులను గుర్తిస్తూ పై ఆస్తికి సంబంధించి పిటిషనర్ కు రెవెన్యూ శాఖ పట్టాదారు పాస్ పుస్తకాలు, పట్టాలు జారీ చేసింది.

పిటిషనర్ తండ్రి ప్రాపంచిక జ్ఞాని, మార్క్ మ్యాన్ కాకపోవడంతో డిక్లరేషన్ ను డిక్లరేటర్ తయారు చేయలేదని, పిటిషనర్ల కుటుంబ వ్యవహారాలు తెలియని వేజెండ్ల సుబ్బారాయుడు అనే వ్యక్తికి సీలింగ్ కేసు గురించి నిన్నమొన్నటి వరకు ఏమీ తెలియదని తెలిపారు. దివంగత అడపా వెంకటసుబ్బారెడ్డి 15.11.1995న కన్నుమూశారు. దివంగత అడపా వెంకటసుబ్బారెడ్డి చనిపోయే వరకు తమ తల్లితో కలిసి తమ ఇంట్లోనే నివసించారని, పిటిషనర్లు తమ తండ్రి ఆధీనంలో ఉన్న భూమిని అదనపు భూమిగా స్వాధీనం చేసుకోవాలని ప్రతిపాదించారని, తమ వివాహ సమయంలో తమ తండ్రి తమకు బహుమతిగా ఇచ్చారని పిటిషనర్లు పేర్కొన్నారు.

డిక్లరేటర్ - దివంగత అడపా వెంకట సుబ్బారెడ్డికి కుమారులు లేనందున, పై ఆస్తిని పిటిషనర్లకు ఇవ్వడం ద్వారా వారి తండ్రి వారిని సమాన హక్కులతో చూసుకున్నారని వాదించారు. అందువల్ల పిటిషనర్లు కట్టాకు గురైన ఆస్తికి పూర్తి యజమానులని, పిటిషనర్లకు వివాహ సమయంలో వేర్వేరు సర్వే నంబర్లలో ఇచ్చినట్లు ఆరోపణలు ఎదుర్కొంటున్న దివంగత అడపా వెంకటసుబ్బారెడ్డి ఆధీనంలో ఉన్న భూమి నుంచి భూమిని మినహాయించాలని కోరారు.

డిక్లరేషన్ ఆఫ్ డిక్లరేషన్ - చట్టంలోని సెక్షన్ 8(1) కింద డిక్లరేషన్ దాఖలు చేసిన దివంగత అడపా వెంకట సుబ్బారెడ్డిని పరిగణనలోకి తీసుకుని 04.10.1975న డిక్లరేషన్ ఇచ్చిన వ్యక్తి - దివంగత అడపా వెంకట సుబ్బారెడ్డిని మిగులు భూ యజమానిగా పేర్కొంటూ, 0.4641 ప్రామాణిక హోల్డింగ్ ఉన్న అదనపు భూమిని సరెండర్ చేయడానికి ఆయన బాధ్యత వహిస్తారు మరియు భూమి సరెండర్ తో సహా ప్రొసీడింగ్స్ పూర్తయ్యాయి.

2021:APHC:222

డిక్లరేషన్ దారునితో తమకున్న సంబంధాన్ని నిరూపించుకోవడంలో విఫలమైన దివంగత అడపా వెంకట సుబ్బారెడ్డి కుమార్తెలమని పేర్కొంటూ పిటిషనర్లు పిటిషన్ దాఖలు చేశారని ప్రాథమిక ట్రిబ్యునల్ పేర్కొంది. తత్ఫలితంగా, ఈ పిటిషన్ ను ప్రైమరీ ట్రిబ్యునల్ తోసిపుచ్చింది.

ప్రైమరీ ట్రిబ్యునల్ ఇచ్చిన ఉత్తర్వులను చట్టంలోని సెక్షన్ 20 కింద అప్పిలేట్ ట్రిబ్యునల్ ముందు సవాలు చేశారు. పిటిషనర్లు డిక్లరేషన్ కర్త - స్వర్గీయ అడపా వెంకట సుబ్బారెడ్డితో తమ సంబంధాన్ని ఏర్పరచుకోవడంలో ఘోరంగా విఫలమయ్యారని అప్పిలేట్ ట్రిబ్యునల్ కూడా అదే నిర్ధారణకు వచ్చింది. డిక్లరేషన్ దాఖలు చేసిన తేదీ నాటికి పిటిషనర్ల వద్ద ఆస్తి లేదని, చట్టంలోని సెక్షన్ 8(1) కింద దాఖలు చేసిన డిక్లరేషన్లో ఈ పిటిషనర్ల పేర్లను డిక్లరేషన్దారు - దివంగత అడపా వెంకట సుబ్బారెడ్డి కుమార్తెలుగా చూపించలేదని పేర్కొంది. పిటిషనర్లు 1968 నుంచి ఈ భూమిపై తమ హక్కును నిరూపించుకోవడంలో విఫలమయ్యారని, అయితే అవి 1980 నుంచి తమ ఆధీనంలో ఉన్నాయని గుర్తించిన అప్పిలేట్ ట్రిబ్యునల్ 2003 భూసంస్కరణల అప్పీల్ నెం.17ను 25.02.2013న కొట్టివేసింది.

అప్పిలేట్ ట్రిబ్యునల్ ఇచ్చిన ఉత్తర్వులతో విసిగిపోయిన ప్రస్తుత సివిల్ రివిజన్ పిటిషన్ ను చట్టంలోని సెక్షన్ 21 కింద దాఖలు చేశారు. ఈ కోర్టు ముందు కోరిన ప్రధాన కారణాలు: పిటిషనర్లకు ఆస్తిని విరాళంగా ఇచ్చిన డిక్లరేటర్ - దివంగత అడపా వెంకట సుబ్బారెడ్డి వివాహ సమయంలో పశువు కుంకుమ కానుకగా ప్రకటించారని అంచనా వేయడానికి రికార్డుల్లో ఉన్న ఆధారాలను పరిశీలించడంలో ప్రాథమిక ట్రిబ్యునల్ మరియు అప్పిలేట్ ట్రిబ్యునల్ రెండూ విఫలమయ్యాయి.

2021:APHC:222

పిటిషనర్లు ఆస్తిని స్వాధీనం చేసుకున్నప్పుడు, చట్టంలోని సెక్షన్ 10 ప్రకారం సరెండర్ ప్రొసీడింగ్స్ సమయంలో కూడా పిటిషనర్లకు నోటీసు జారీ చేయాల్సి ఉంటుందని వాదించారు. కానీ, ఈ పిటిషనర్లకు నోటీసులు ఇవ్వకపోవడం తీవ్రమైన చట్టవిరుద్ధం. మౌఖిక పశువు కుంకుమ కానుకల కింద గతంలో పేరాగ్రాఫ్ లలో పేర్కొన్న విధంగా వివిధ సర్వే నంబర్లలో ఆస్తిని క్లెయిమ్ చేసుకునే హక్కు పిటిషనర్లకు ఉందని, అయితే ఏదో ఒక కారణంతో అప్పిలేట్ ట్రిబ్యునల్ పిటిషనర్ల వాదనను సరైన కోణంలో పరిగణనలోకి తీసుకోలేదని, 2003 భూసంస్కరణల అప్పిల్ నెం.17లో అప్పిలేట్ ట్రిబ్యునల్ ఇచ్చిన ఉత్తర్వులను కొట్టివేయాలని కోరారు.

విచారణ సందర్భంగా పిటిషనర్ల తరపు న్యాయవాది శ్రీనివాస్ ఈమని వాదనలు వినిపిస్తూ, పిటిషనర్లు తమను డిక్లరేటర్ - దివంగత అడపా వెంకట సుబ్బారెడ్డికి చట్టబద్ధమైన వారసులుగా చేర్చాలని గతంలో పిటిషన్లు దాఖలు చేశారని, ఇది ట్రిబ్యునల్ ముందు పెండింగ్ లో ఉందని, ప్రాథమిక ట్రిబ్యునల్ ఇంకా నిర్ణయించలేదని వాదించారు. కానీ, జాప్యం కారణంగా ప్రాథమిక ట్రిబ్యునల్ ముందు వారి వాదనను తోసిపుచ్చడం తీవ్రమైన చట్టవిరుద్ధం, ఎందుకంటే ఆస్తి హక్కు రాజ్యాంగ హక్కు మరియు జాప్యం ప్రక్రియను పక్కదారి పట్టించడం ద్వారా పిటిషనర్ల రాజ్యాంగ హక్కును హరించజాలదు. పిటిషనర్లు ఆస్తిని స్వాధీనం చేసుకుని, అనుభవిస్తున్నప్పుడు కనీసం సరెండర్ ప్రొసీడింగ్స్ సమయంలో నోటీసు జారీ చేయాల్సి ఉంటుందని, కానీ, అలాంటి నోటీసు ఇవ్వలేదని వాదించారు. ఈ ఒక్క కారణంతోనే రివిజన్ కు అనుమతి ఉంటుంది.

అప్పిలేట్ ట్రిబ్యునల్ ఇచ్చిన ఉత్తర్వులను గవర్నమెంట్ ప్లీడర్ ఫర్ ఆర్బిట్రేషన్ అన్ని విధాలుగా సమర్థిస్తూ సివిల్ రివిజన్ పిటిషన్ ను కొట్టివేయాలని అభ్యర్థించారు.

2021:APHC:222

ప్రత్యర్థుల వాదనలను పరిగణనలోకి తీసుకొని, రికార్డుల్లో లభ్యమయ్యే అంశాలను పరిశీలిస్తే, పరిగణనలోకి తీసుకోవాల్సిన అంశాలు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి:

1. పిటిషనర్లు దివంగత అడపా వెంకటసుబ్బారెడ్డి కూతుళ్లైనా? పిటిషనర్ల వివాహ సమయంలో ప్రకటించిన మౌఖిక పసుపు కుంకుమ కానుకలు - దివంగత అడపా వెంకట సుబ్బారెడ్డి చట్టబద్ధంగా చెల్లుబాటు అవుతాయా మరియు షెడ్యూల్ ఆస్తికి ఏదైనా హక్కును ఇస్తాయా?. అలాంటప్పుడు ఈ పిటిషనర్లు క్లెయిమ్ చేసిన ఆస్తిని డిక్లరేషన్ దారుడు - దివంగత అడపా వెంకటసుబ్బారెడ్డి హోల్డింగ్ ను రీకౌంటింగ్ చేయడం ద్వారా తొలగించాలా?

2. చట్టంలోని సెక్షన్ 7(7)తో పాటు రూల్ 6(1) ప్రకారం సరెండర్ ప్రొసీడింగ్స్ సమయంలో ఆస్తిని కలిగి ఉన్న వ్యక్తులకు నోటీసు తప్పనిసరి కాదా?

పాయింట్ నెం.1

పిటిషనర్లు తాము డిక్లరేషన్ కర్త - స్వర్గీయ అడపా వెంకట సుబ్బారెడ్డి కుమార్తెలమని, వారి వివాహ సమయంలోనే ఆస్తిని తమకు బహుమతిగా ఇచ్చారని, తమ సంఘంలో ఉన్న ఆచారం ప్రకారం "పసుపు కుంకుమ మౌఖిక బహుమతి" ప్రకటించారని, పిటిషనర్లు ఆస్తిని స్వాధీనం చేసుకుని అనుభవిస్తున్నారని వాదిస్తున్నారు. రెవెన్యూ శాఖకు ల్యాండ్ రెవెన్యూ చెల్లించి భూములకు పట్టాదారు పాసుపుస్తకాలు, పట్టాలు పొందారు. పిటిషనర్లకు, డిక్లరేటర్ స్వర్గీయ అడపా వెంకట సుబ్బారెడ్డికి మధ్య ఎలాంటి సంబంధం లేదని, వారి మధ్య ఎలాంటి సంబంధం లేనందున పిటిషనర్లకు పిటిషన్లో ఉపశమనం పొందే అర్హత లేదని గవర్నమెంట్ ప్లీడర్ ఫర్ ఆర్బిట్రేషన్ వాదించింది.

చట్టంలోని సెక్షన్ 8(1) కింద దాఖలు చేసిన డిక్లరేషన్ లో పిల్లల వివరాలను వెల్లడించనందున పిటిషనర్లకు, డిక్లరేషన్ కర్త దివంగత అడపా వెంకట సుబ్బారెడ్డికి మధ్య రక్త సంబంధాన్ని నిర్ధారించడంలో పిటిషనర్లు విఫలమయ్యారని ప్రాథమిక ట్రిబ్యునల్, అప్పిలేట్ ట్రిబ్యునల్ తేల్చింది. ప్రైమరీ ట్రిబ్యునల్ లో విచారణ 1975లో ప్రారంభమైనప్పటికీ ఇప్పటి వరకు పిటిషనర్లు ఎవరూ ఈ ఆస్తిపై తమకు హక్కు లేదంటూ ప్రైమరీ ట్రిబ్యునల్ ను గానీ, మరే ఇతర అధారిటీని గానీ ఆశ్రయించలేదు. కానీ, అసలు డిక్లరేషన్ దారుడు - స్వర్గీయ అడపా వెంకట సుబ్బారెడ్డి మరణం తరువాత, అతని భార్యను మృతుడి చట్టబద్ధమైన వారసురాలిగా చేర్చారు మరియు భార్య కూడా వారి పిల్లల వివరాలను వెల్లడించలేదు. నిజంగా అసలు డిక్లరేషన్ ఇచ్చే వ్యక్తికి సంతానం కలిగి ఉంటే డిక్లరేషన్ ప్రొఫార్మాలోనే పిల్లల వివరాలను పేర్కొనాల్సింది కానీ, ఈ చట్టం కింద దాఖలు చేసిన డిక్లరేషన్ లో డిక్లరేషనరుడి పిల్లల వివరాలను వెల్లడించలేదు. డిక్లరేషన్ కుటుంబ యూనిట్ కు సంబంధించినదైతే, నిర్దేశిత తేదీ నాటికి కుటుంబ యూనిట్ యొక్క కుటుంబ సభ్యుల వివరాలు వెల్లడించబడతాయి. కానీ, ఏదో ఒక కారణంతో పిటిషనర్లు కుటుంబ సభ్యులు, కుటుంబ సభ్యుల వివరాలు, పిల్లల వివరాలను వెల్లడించలేదు. డిక్లరేషన్ లో ఎలాంటి వివరాలు లేనప్పుడు పిటిషనర్లు డిక్లరేషన్ దారుడు - దివంగత అడపా వెంకటసుబ్బారెడ్డి కుమార్తెలు అని నిరూపించాల్సిన బాధ్యత పిటిషనర్లపై ఉంది. తాము దివంగత అడపా వెంకటసుబ్బారెడ్డి బిడ్డలమని నిరూపించడానికి ప్రాథమిక ట్రిబ్యునల్ ముందు గానీ, అప్పిలేట్ ట్రిబ్యునల్ ముందు గానీ ఒక్క సాక్ష్యం కూడా ఉంచలేదు. సంబంధానికి రుజువు లేనప్పుడు, ఆరోపించబడిన పశువు కుముకా మౌఖిక బహుమతి నమ్మదగినది కాదు. ప్రైమరీ ట్రిబ్యునల్ లేదా అప్పిలేట్ ట్రిబ్యునల్ ముందు, వారి వాదనను ధృవీకరించడానికి మౌఖిక లేదా డాక్యుమెంటరీ ఆధారాలు సమర్పించబడవు. అందువల్ల, ప్రాథమిక ట్రిబ్యునల్ మరియు అప్పిలేట్ ట్రిబ్యునల్ పిటిషనర్లు మరియు డిక్లరేషన్ - స్వర్గీయ అడపా వెంకట సుబ్బారెడ్డి మరియు ఈ కోర్టు అటువంటి అన్వేషణలో జోక్యం చేసుకోలేవు, ఎందుకంటే చట్టంలోని సెక్షన్ 21 కింద ఈ కోర్టు యొక్క అధికారం పరిమితం మరియు సిపిసి సెక్షన్ 115 కింద కోర్టు అధికార పరిధితో సమానంగా ఉంటుంది.

ఈ చట్టంలోని సెక్షన్ 21 ప్రకారం, అప్పీల్ ట్ ట్రిబ్యునల్ ఈ క్రింది కారణాలలో దేనిపైనైనా అప్పీలుపై జారీ చేసిన ఏదైనా ఉత్తర్వు నుండి ప్రభుత్వంతో సహా ఏదైనా పక్షం నుండి సవరణ కోసం దరఖాస్తు నిర్ణీత కాలవ్యవధిలోగా హైకోర్టుకు రావాలి, అవి:-

(ఎ) చట్టం ద్వారా తనకు సంక్రమించని అధికార పరిధిని అది ఉపయోగించింది, లేదా

(బి) అధికార పరిధిని ఉపయోగించడంలో విఫలమైందని, లేదా

(సి) చట్టవిరుద్ధంగా లేదా భౌతిక అవకతవకలతో తన అధికార పరిధిని వినియోగించుకోవడంలో అది వ్యవహరించింది.

అందువల్ల, పరిమిత పరిధి దృష్ట్యా, ఈ న్యాయస్థానం మూడు సందర్భాల్లో మాత్రమే అటువంటి అధికార పరిధిని ఉపయోగించగలదు.

చట్టంలోని వివిధ నిబంధనలకు సంబంధించి భూమిని నిర్ణయించి, భూమిలేని పేదలకు ఇవ్వడానికి మిగులు భూమిని ప్రకటించడం అధికారులందరి అధికార పరిధి. అందువల్ల అధికారులు తమ అధికార పరిధిని వినియోగించుకోవడంలో చేసే ప్రతి చట్ట తప్పిదం చాలా కీలకమని, ఇది ట్రిబ్యునల్ పరిధిని తాకే చట్ట తప్పిదమని భావించాలి. ఒక అధారిటీ అక్రమాలకు పాల్పడి, ఆ హోల్డింగ్ ను తప్పుగా నిర్ధారిస్తే, దానిని సవరణలో సరిదిద్దలేకపోతే, అప్పుడు హైకోర్టు

యొక్క రివిజన్ అధికార పరిధి నిష్పాక్షికంగా మరియు ప్రయోజనరహితంగా మారుతుంది. నిర్ణయం తీసుకోవడంలో చట్టం చేసిన ప్రతి తప్పిదం చట్టం యొక్క ముఖ్యమైన తప్పిదం మరియు దీనిని అధికార పరిధి లోపంగా పరిగణించాలి. (ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వర్సెస్ రాజిరెడ్డి గారి రాష్ట్రం ద్వారా). ఈ చట్టం కింద ట్రిబ్యునల్ నమోదు కాని అమ్మకపు ఒప్పందాల కింద జరిగినట్లు ఆరోపించబడుతున్న పరాయీకరణల వాదనలను క్షుణ్ణంగా పరిశీలించాలి. (పి. మహేందర్ రెడ్డి వర్సెస్ స్టేట్ 2 ద్వారా).

సుప్రా సూచించిన తీర్పులలో కోర్టు ప్రకటించిన చట్టాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని, డిక్లరేషన్ చేసే వ్యక్తి యొక్క ప్రామాణిక హోల్డింగ్ను నిర్ణయించడంలో కీలకమైన ఏదైనా చట్ట తప్పిదం ఉందని కోర్టు కనుగొంటే, దానిని అధికార పరిధి లోపంగా పరిగణించాలి. కానీ, ప్రస్తుత కేసులో పిటిషనర్లకు, డిక్లరేషన్ దారు - దివంగత అడపా వెంకట సుబ్బారెడ్డికి మధ్య ఉన్న సంబంధం వాస్తవానికి ఒక ప్రశ్న, డిక్లరేషన్ దారుని కూతుళ్లుగా చెప్పుకునే అధికారులు - స్వర్గీయ అడపా వెంకట సుబ్బారెడ్డి, వర్ధనమ్మ. ఆశ్చర్యకరమైన విషయమేమిటంటే పిటిషనర్లకు, డిక్లరేటర్ కు మధ్య ఉన్న రక్తసంబంధం గురించి మాట్లాడే అర్హత ఉన్న పిటిషనర్ల తల్లి - దివంగత అడపా వెంకట సుబ్బారెడ్డిని ఈ సివిల్ రివిజన్ పిటిషన్ లో చేర్చలేదు. దీంతో ఈ పిటిషనర్ల వాదనపై అనుమానాలు వ్యక్తమవుతున్నాయి. మరీ ముఖ్యంగా పిటిషనర్లు అక్షరాస్యులుగా కనిపించినప్పటికీ దివంగత అడపా వెంకటసుబ్బారెడ్డితో పిటిషనర్లకు ఉన్న సంబంధాలను రుజువు చేయడానికి కాంపెటెంట్ అథారిటీ జారీ చేసిన జనన సారం, మార్కుల జాబితాలు, ఏ పాఠశాల జారీ చేసిన బదిలీ ధ్రువీకరణ పత్రం వంటి ఆధారాలను సమర్పించలేదు. పైమరీ ట్రిబ్యునల్ లేదా అప్పీలేట్ ట్రిబ్యునల్ ముందు లేదా వారి వాదనను ధృవీకరించడానికి ఈ కోర్టు ముందు ఎటువంటి ఆధారాలు సమర్పించబడవు. అందువల్ల, ఈ న్యాయస్థానానికి ఇవ్వబడిన పరిమిత అధికార పరిధి దృష్ట్యా, పిటిషనర్లు మరియు ప్రకటనదారు - స్వర్గీయ అడపా వెంకట

2021:APHC:222

సుబ్బారెడ్డి మరియు వర్ధనమ్మ మధ్య సంబంధం వాస్తవం కాబట్టి, ఈ కోర్టు జోక్యం చేసుకోజాలదు. ఫలితంగా పిటిషనర్ల వాదనను తోసిపుచ్చారు.

పిటిషనర్లకు, డిక్లరేటర్లకు - స్వర్గీయ అడపా వెంకట సుబ్బారెడ్డికి, ఆయన భార్య వర్ధనమ్మకు మధ్య రక్తసంబంధం ఉందని ఒక క్షణం భావించినా, పిటిషనర్ల వివాహ సమయంలో డిక్లరేషన్లు ప్రకటించిన మౌఖిక పసుపు కుంకుమ బహుమతులు వివిధ కారణాల వల్ల చెల్లవు.

పి.రామనాథ అయ్యర్ రచించిన ధర్మశాస్త్ర నిఘంటువు ప్రకారం, పసుపు కుంకుమ అనేది కుమార్తెకు బహుమతి, సెటిల్మెంట్ లేదా భూమి కేటాయింపు. మనువు కాలంలో ఒక కుమార్తెకు, ఆమె సోదరులకు తండ్రి ఆస్తిలో వాటా ఉండేది. కాలం గడుస్తున్న కొద్దీ కూతుర్ని పోషించడం తండ్రి కర్తవ్యంగా మారింది.

వివాహం అనేది ఒక పవిత్రమైన హిందూ సంప్రదాయం, ఇక్కడ ఒక తండ్రి తన కుమార్తెను ఇతర కుటుంబంలో భాగం చేయమని ఇస్తాడు, అందువల్ల ప్రేమ మరియు ఆప్యాయతతో, అతను కుమార్తెకు కొంత ఆస్తి, చరాస్తులు లేదా స్థిరాస్తులను బహుమతిగా ఇవ్వడానికి అనుమతిస్తాడు. తనకు హక్కు ఉందని చెప్పుకునేది సమాజం యొక్క ప్రాథమిక ప్రవృత్తి, అందువల్ల ఒక తండ్రి తన కుమార్తెకు వివాహంలో ఇచ్చిన ఆస్తి స్వభావంపై వివాదాలు తలెత్తడం ప్రారంభమయ్యాయి.

తద్వారా ఇచ్చిన ఆస్తి బదలాయింపు చట్టంలోని సెక్షన్ 122 ప్రకారం 'బహుమతి' అనే పదం పరిధిలోకి వస్తుందా, అప్పుడు స్థిరాస్తి చట్టబద్ధమైన రిజిస్ట్రేషన్ అవసరమా, లేదా హిందూ దత్తత మరియు నిర్వహణ చట్టంలోని సెక్షన్ 3 విధించిన విధిలో భాగంగా ఇచ్చిన ఆస్తిని కేవలం మౌఖిక డిక్లరేషన్ ద్వారా బదిలీ చేయవచ్చా అనే ప్రశ్నలు తలెత్తాయి.

సమాజం మారుతుంది మరియు దానితో ప్రామాణిక సంస్కృతిని కొనసాగించడానికి చట్టాలు సవరించబడతాయి. చివరి అవశేషం ఏమిటంటే, వివాహ ఖర్చులతో సహా హిందూ దత్తత మరియు నిర్వహణ చట్టంలోని సెక్షన్ 3 నిర్దేశించిన పరిమిత పరిధిలో తన కుమార్తెను పోషించడం తండ్రి యొక్క బాధ్యత. దీనితో సెక్షన్ 3 వివాహం కోసం చేసే ఖర్చుల పరిధిని కవర్ చేస్తుంది కాబట్టి, ఆస్తి బదిలీ చట్టంలోని సెక్షన్ 122 ప్రకారం కుమార్తెకు వివాహం కోసం ఇచ్చే ఏదైనా ఆస్తిని 'బహుమతి'గా పరిగణించలేమనే అభిప్రాయం సమాజంలో పెరిగింది. 'పసుపు కుంకుమ' పద్ధతిలో ఆస్తిని ఇచ్చే విధానం పరిగణనలోకి తీసుకోకుండా అసంకల్పిత బదిలీ మరియు బహుమతి యొక్క అవసరమైన పదార్థాలను కలిగి ఉండదు. ఆస్తి బదిలీ చట్టంలోని సెక్షన్ 122 పరిధి నుంచి ఆస్తి బయటకు వస్తే, దానికి రాతపూర్వక పత్రం లేదా చట్టం ద్వారా రిజిస్ట్రేషన్ అవసరం లేదు. సంప్రదాయ పద్ధతి ప్రకారం కేవలం మౌఖిక ప్రకటన ద్వారా అటువంటి ఆస్తిని బదిలీ చేయవచ్చు.

మౌఖిక బహుమతి అనేది ఆస్తి బదిలీ చట్టం యొక్క నిబంధనల ద్వారా నిర్వహించబడే ఒక నాన్-టెస్టమెంటరీ సాధనం, ఇది బదిలీ ఇంటర్వీవ్. ఆస్తి బదలాయింపు చట్టంలోని సెక్షన్ 122, బహుమతిని ఈ క్రింది విధంగా నిర్వచించింది:

"బహుమతి" అనేది దాత అని పిలువబడే ఒక వ్యక్తి స్వచ్ఛందంగా మరియు పరిగణనలోకి తీసుకోకుండా చేసిన కొన్ని స్థిరమైన లేదా స్థిరాస్తులను డోన్ అని పిలువబడే మరొక వ్యక్తికి బదిలీ చేయడం మరియు దాత ద్వారా లేదా అతని తరపున అంగీకరించడం."

ఇక్కడ దాత పిటిషనర్ల తండ్రి. స్థిరాస్తి బదిలీ చట్టంలోని సెక్షన్ 123 ప్రకారం స్థిరాస్తులను బహుమతిగా ఇచ్చినప్పుడు దాత సంతకం చేసిన లేదా తరపున రిజిస్టర్డ్ ఇన్ స్ట్రుమెంట్ ద్వారా,

కనీసం ఇద్దరు సాక్షులచే ధృవీకరించబడాలి. స్థిరాస్తి బదిలీ చట్టంలోని సెక్షన్ 123ను క్షుణ్ణంగా పరిశీలిస్తే స్థిరాస్తులు బహుమతి రూపంలో బదిలీ అయినప్పుడు అది రిజిస్టర్డ్ డాక్యుమెంట్ ద్వారా ఉండాలి. రిజిస్ట్రేషన్ చట్టంలోని సెక్షన్ 17(ఎ) ప్రకారం స్థిరాస్తులను బహుమతిగా ఇచ్చే వాహనాన్ని తప్పనిసరిగా రిజిస్టర్ చేయాలి. రిజిస్ట్రేషన్ చట్టంలోని సెక్షన్ 49 ప్రకారం, సెక్షన్ 17 ద్వారా లేదా ఆస్తి బదిలీ చట్టం, 1882 లోని ఏదైనా నిబంధన ద్వారా రిజిస్టర్ చేయాల్సిన అవసరం లేదు, దానిలో ఉన్న ఏదైనా స్థిరాస్తులను ప్రభావితం చేయకూడదు, లేదా దత్తత తీసుకోవడానికి లేదా సాక్ష్యంగా స్వీకరించడానికి ఎటువంటి అధికారాన్ని ఇవ్వకూడదు. అందువల్ల రిజిస్ట్రేషన్ చట్టంలోని సెక్షన్ 17(ఎ) కింద తప్పనిసరిగా నమోదు చేయాల్సిన డాక్యుమెంట్ ను, రిజిస్టర్ చేయనప్పుడు, దానిని సాక్ష్యంగా అంగీకరించలేము మరియు అటువంటి పత్రం మరొకరి హక్కును హరించేవేసే స్థిరాస్తులపై ఎటువంటి హక్కు లేదా హక్కును ఇవ్వదు. అంతేకాకుండా, ఆస్తి బదిలీ చట్టంలోని సెక్షన్ 122 కింద నిర్వచించబడిన మరియు భారతీయ స్టాంప్ చట్టంలోని నిబంధనలకు లోబడి ఉంటుందని పిటిషనర్లు పేర్కొన్నారు. భారత స్టాంప్ చట్టం (ఏపీ సవరణ చట్టం, 1922) షెడ్యూల్ 1-ఏలోని 29వ నెంబరు ప్రకారం స్టాంప్ డ్యూటీ చెల్లించాల్సి ఉంటుంది మరియు గిఫ్ట్ డీడ్ లో పేర్కొన్న విలువకు బదిలీగా స్టాంప్ డ్యూటీ చెల్లించాల్సి ఉంటుంది, ఇది వస్తువు అయిన ఆస్తి యొక్క మార్కెట్ విలువకు సమానం.

సి.జి.టి.వి. చంద్రశేఖరరెడ్డి3లో, "ఒక హిందూ తండ్రి, తల్లి లేదా ఇతర సంరక్షకుడు తమ కుమార్తెను తగిన భర్తకు ఇచ్చి వివాహం చేయడం వారి చట్టపరమైన మరియు నైతిక బాధ్యతలో ఒకటిగా ఉండాలి. అంతేకాక కుమార్తె తన వివాహం కోసం కుటుంబ ఆస్తిలో కొంత భాగాన్ని కేటాయించడానికి కూడా అర్హులు. హిందూ దత్తతలు, నిర్వహణ చట్టం, 1956లోని సెక్షన్ 3(బి)(2)ను అమలు చేయడంలో, హిందూ చట్టం యొక్క బాగా స్థిరపడిన సూత్రాలను శాసనసభ క్రోడీకరించింది మరియు వివాహ సమయంలో చేసిన సహేతుకమైన ఖర్చులను చెల్లించడం తప్పనిసరి. అందువల్ల, సాధారణ హిందూ చట్టం మరియు హిందూ దత్తత మరియు

2021:APHC:222

నిర్వహణ చట్టం, 1956 ప్రకారం, తండ్రి తన వివాహం సందర్భంగా కొంత ఆస్తిని ఇవ్వాలని బాధ్యత ఉంది. కూతురికి మెయింటెనెన్స్, పెళ్లికి అయ్యే సహాయకమైన ఖర్చుల్లో వాటాను తండ్రి నిర్వర్తించే బాధ్యతను నిర్వర్తించేలా రవాణా చేస్తే, అది పరిశీలనకు బదిలీ అని చెప్పవచ్చు, అందువల్ల అది గిఫ్ట్ టాక్స్ యాక్ట్, 1958 ప్రకారం గిఫ్ట్ టాక్సు బాధ్యత వహించే 'గిఫ్ట్' కాదు.

భువనేశ్వర్ నాయక్ సంతోష్రాయ్ తదితర కేసుల్లో హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పుతో చర్చలకు తెరపడింది. ప్రత్యేక తహసీల్దార్ భూసంస్కరణలు టెక్నాలి, ఓఆర్ ఎస్ 4 పిటిషనర్ ఇచ్చినట్లుగా చెప్పబడుతున్న ఆస్తిని బహుమతిగా ఇవ్వడం చట్టబద్ధమేనని ప్రస్తుతం ఉన్న కేసును బట్టి స్పష్టమవుతోందని కోర్టు నిర్ణయంగా అభిప్రాయపడింది. చెల్లుబాటు అవుతుంది మరియు కట్టుబడి ఉంటుంది. ఇది టిపి చట్టంలోని సెక్షన్ 122 లో పేర్కొన్న లావాదేవీల కేటగిరీల పరిధిలోకి రాదు కాబట్టి, పైన పేర్కొన్న నిబంధన యొక్క అర్థంతో బహుమతి కాదు కాబట్టి, అటువంటి బదిలీకి ఎటువంటి రిజిస్ట్రేషన్ అవసరం లేదు. ఎ.గంగాధరరావు వర్సెస్ జి.గంగారావు కేసులో వివాహ సమయంలో ఇచ్చే కానుకను చట్టప్రకారం నమోదు చేయాల్సిన అవసరం లేదన్న వాదనను అంగీకరించేందుకు హైకోర్టు నిరాకరించింది. జస్టిస్ ఎక్స్ ప్లీట్ తన తీరస్కారాన్ని, అసమ్మతిని ఈ విధంగా పేర్కొన్నారు:

పెళ్లి సమయంలో ఇచ్చే గిఫ్ట్ ఏ చట్టం ప్రకారం లిఖిత పూర్వకంగా ఉండాలని అవసరం లేదనే వాదనను అంగీకరించడం కష్టం. ఆస్తి బదలాయింపు సెక్షన్ 123 నేపథ్యంలో ఇలాంటి వివాదం చెలరేగుతుంది. నటించు. హిందూ సాంప్రదాయ చట్టం ప్రకారం వివాహ సమయంలో చేసిన ఆస్తి బదలాయింపు చెల్లుబాటు కోసం ఎలాంటి రాత అవసరం లేదు. హిందూ చట్టం ప్రకారం ఏ లావాదేవీకి పూర్తిగా రాయాల్సిన అవసరం లేదు.

కానీ టిపి చట్టం అమల్లోకి వచ్చిన తరువాత, పసుపు కుంకుమ ద్వారా వివాహ సమయంలో మౌఖిక బహుమతి ఇవ్వవచ్చని చెప్పడం ఆస్తి బదిలీ చట్టంలోని సెక్షన్ 123 కు విరుద్ధం. స్థిరాస్తులను బదిలీ చేసే బహుమతులన్నింటికీ ఇది వర్తిస్తుంది. అందువలన ఒక చెల్లుబాటు అయ్యే బహుమతిని రూపొందించడానికి అది లిఖితపూర్వకంగా మాత్రమే కాకుండా, దానిని నమోదు చేయాలి ".

మద్రాసు హైకోర్టు సింగిల్ జడ్జి శ్రీరంగయ పిళ్లై అండ్ అదర్ వర్సెస్ శంకరలింగం పిళ్లై కేసులో స్థిరాస్తులకు సంబంధించిన లావాదేవీ గిప్ట్ గా ఉంటే దాన్ని లిఖితపూర్వకంగా నమోదు చేసి అమలు చేయాలని పేర్కొన్నారు.

చట్టం ప్రకటించిన దృష్ట్యా, వివాహ సమయంలో కుమార్తెకు 'పసుపు కుంకుమ' ద్వారా ఏదైనా స్థిరాస్తును బహుమతిగా ఇచ్చినట్లయితే అది ఆస్తి బదిలీ చట్టంలోని సెక్షన్ 122 యొక్క అర్థంలో బహుమతిగా స్టాంప్ వేసి నమోదు చేయాల్సిన అవసరం ఉంది మరియు బదిలీని సెక్షన్ 123 యొక్క అర్థంలో నమోదు చేయాలి. దాత ద్వారా సంతకం చేయబడిన లేదా అతని తరపున సంతకం చేయబడిన మరియు కనీసం ఇద్దరు సాక్షులచే ధృవీకరించబడిన రిజిస్టర్డ్ పరికరం. 'పసుపు కుంకుమ' పద్ధతిలో మౌఖిక బహుమతులు ఇవ్వడం సరికాదు.

హిందూ బహుమతులకు సంబంధించి ఆస్తి బదిలీ చట్టం, 1882 వర్తింపు ద్వారా బహుమతి యొక్క చెల్లుబాటుకు స్వాధీనాన్ని అందించడం అత్యవసరమని భావించే హిందూ చట్టం యొక్క పాలన రద్దు చేయబడిందని నమ్ముతారు. ఈ చట్టం ప్రకారం, ఒక బహుమతిగా ఉండటానికి

2021:APHC:222

కేవలం డెలివరీ సరిపోదు; చరాస్తులు నిబంధనకు మినహాయింపు. అంతేకాక, బహుమతి పూర్తి చేయడానికి ఆస్తిని డెలివరీ చేయాల్సిన అవసరం కూడా లేదు. ఈ చట్టంలోని సెక్షన్ 123 ప్రకారం గిఫ్ట్ ఇవ్వాలిని విధానాన్ని పొందుపరిచారు.

సెక్షన్ 123లోని నిబంధనలను చర్చిస్తున్నప్పుడు ముల్లాస్ హిందూ చట్టంలోని రచయిత ఇలా పేర్కొన్నాడు:

ఈ సెక్షన్ హిందువులకు వర్తిస్తుంది. ఇది 1929 యొక్క సవరణ చట్టం 20 కంటే ముందే హిందువులకు వర్తిస్తుంది, ఎందుకంటే ఇది హిందూ పాలనను స్పష్టంగా రద్దు చేసిన పాత సెక్షన్ 129 ద్వారా హిందువులకు వర్తిస్తుంది. బహుమతి చెల్లుబాటు కావడానికి స్వాధీనాన్ని అందించడం తప్పనిసరి అనే హిందూ చట్టం నిబంధనను రద్దు చేయడానికి ఈ సెక్షన్ ను రూపొందించారు.

అనంతల సుధాకర్ వి.పి.బుచ్చిరెడ్డి (మృతుడు) కేసులో 'పసుపు కుంకుమ' బహుమతి చెల్లుబాటుపై సుప్రీంకోర్టు తీర్పు వెలువరించినప్పటికీ అన్ని చర్చలను, చర్చలను, తీర్పులను కొట్టివేసింది. 'పసుపు కుంకుమ' ద్వారా ఇచ్చే బహుమతుల రిజిస్ట్రేషన్ తప్పనిసరి చేస్తూ మొదటి అప్పిలేట్ కోర్టు తీసుకున్న నిర్ణయాన్ని సుప్రీంకోర్టు సమర్థించే వరకు ఈ కేసు 30 ఏళ్ల పాటు కోర్టుల గుండా నడిచింది. అందువల్ల మౌఖిక 'పసుపు కుంకుమ' గిఫ్ట్ చెల్లదు.

1968లో ఆ ఆస్తిని ఆక్రమించుకుని తమకు అనుకూలంగా పట్టాదారు పాసుపుస్తకాలు పొందారని పిటిషనర్లు పేర్కొన్నారు. తదుపరి వాదన ఏమిటంటే, పిటిషనర్ల వివాహం సమయంలో, వారి తండ్రి అసలు ప్రకటనదారు - స్వర్ణీయ అడపా వెంకట సుబ్బారెడ్డి పైన పేర్కొన్న ఆస్తిని

పసుపు కుంకుమగా బహుమతిగా ఇవ్వడానికి అంగీకరించారు మరియు వారి వివాహ సమయంలో ప్రకటించారు; అప్పటి నుండి, పిటిషనర్లు ఆస్తిని స్వాధీనం చేసుకున్నారు మరియు అనుభవిస్తున్నారు. వాస్తవానికి పట్టాదారు పాసుపుస్తకాలు వారికి అనుకూలంగా మంజూరైతే, పిటిషనర్లు తమ ఆస్తిని స్వాధీనం చేసుకుని అనుభవిస్తున్నప్పుడు, వారి వివాహ సమయంలో ఆస్తిని వారి తండ్రి అంటే అసలు డిక్లరేషన్ - స్వర్గీయ అడపా వెంకట సుబ్బారెడ్డికి పశుపు కుంకుమగా బహుమతిగా ఇచ్చే ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు కాబట్టి ఈ వాదనలు ఒకదానికొకటి పొంతనలేనివి. పశుపు-కుంకుమ ద్వారా బహుమతి ఇవ్వాలనే అభ్యర్థన వారి అనధికారిక వృత్తికి గుర్తింపుగా ఆస్తి కేటాయింపు యొక్క ప్రారంభ వెర్షన్ ను తారుమారు చేస్తుంది. కాకపోతే, ఈ అస్థిరమైన పిటిషన్ల దృష్ట్యా, కేసును రెండు విభిన్న కోణాల్లో పరిశీలించడం కోర్టు విధి; మొదటిది నియామకానికి సంబంధించినది, రెండవది పిటిషనర్ల తండ్రి అనగా అసలు ప్రకటనకర్త - దివంగత అడపా వెంకట సుబ్బారెడ్డి వివాహ సమయంలో ఇచ్చిన మౌఖిక పసుపు కుంకుమ బహుమతి. అంతేకాకుండా, వివాహ సమయంలో ఆస్తిని తమ తండ్రి మౌఖికంగా బహుమతిగా ఇచ్చారని రుజువు చేయాల్సిన బాధ్యత పిటిషనర్లపై ఉంది.

మొదటి నుంచి పిటిషనర్ల వాదన ఏమిటంటే, వారి వివాహం సమయంలో వారి తండ్రి మౌఖికంగా ఆస్తిని బహుమతిగా ఇచ్చారు. అయితే అసలు డిక్లరేషన్ దారుడు, పిటిషనర్ల తండ్రి పెళ్లి సమయంలో 'పసుపు కుంకుమ' గిఫ్ట్ ప్రకటించారని, 'పసుపు కుంకుమ' గిఫ్ట్ కు రిజిస్ట్రేషన్ అవసరం లేదనేది వారి వాదన. వాస్తవానికి ఇండియన్ స్టాంప్ యాక్ట్ 1922 ఆంధ్రప్రదేశ్ సవరణలోని 29వ షెడ్యూల్ 1-ఎ లేదా సెక్షన్ 49తో చదివిన సెక్షన్ 17(ఎ)లో 'పశుపు కుంకుమ' గిఫ్ట్ ను ఇండియన్ స్టాంప్ యాక్ట్ అండ్ రిజిస్ట్రేషన్ యాక్ట్ నిబంధనల ప్రకారం స్టాంప్ చేసి రిజిస్టర్ చేయాల్సిన అవసరం లేదని పేర్కొనలేదు. ఆస్తి బదలాయింపు చట్టంలోని సెక్షన్ 123 ప్రకారం స్థిరాస్తులను బహుమతిగా ఇచ్చినట్లు చెబుతున్న డాక్యుమెంట్లను ఇద్దరు సాక్షులు రిజిస్టర్ చేసి ధృవీకరించాల్సి ఉంటుంది. అందువల్ల, ఇది తప్పనిసరిగా నమోదు చేయవలసిన పత్రం.

భారతీయ స్టాంప్ చట్టం, రిజిస్ట్రేషన్ చట్టం, ఆస్తి బదిలీ చట్టం నిబంధనల నుంచి 'పసుపు కుంకుమ' బహుమతిగా పిలిచే ఈ బహుమతికి మినహాయింపు ఇవ్వనప్పటికీ, హైకోర్టు నిర్దేశించిన చట్టం ఆ చట్టాల నిబంధనలకు విరుద్ధంగా ఉంది. భువనేశ్వర్ నాయక్ సంతోష్రాయ్, ఇతరులు వర్సెస్ స్పెషల్ తహసీల్దార్ భూసంస్కరణలు టెక్నాలి, ఇతరులు 8లో నివేదించిన ఒక తీర్పులో, కుమార్తె లేదా సోదరి వివాహం కోసం ఆస్తిని ఇవ్వాలనే ఉద్దేశ్య వ్యక్తీకరణ చట్టంలోని సెక్షన్ 122 ప్రకారం బహుమతి కాదని, అందువల్ల అటువంటి దస్తావేజును నమోదు చేయకపోవడం దాని చెల్లుబాటును దెబ్బతీయదని ఈ కోర్టు అభిప్రాయపడింది.

ఇదే సూత్రాన్ని పి.బుచ్చిరెడ్డి వర్సెస్ అనంతుల సుధాకర్ (సుప్రా) కేసులో ఈ కోర్టు న్యాయమూర్తి పునరుద్ఘాటించారు. ఈ విధంగా భువనేశ్వర్ లోని ఈ కోర్టు డివిజన్ బెంచ్ నిర్దేశించిన సూత్రం ప్రకారం ప్రత్యేక తహసీల్దార్ భూసంస్కరణలు టెక్నాలి తదితరులు (సుప్రా) మరియు ఈ కోర్టు యొక్క ప్రముఖ సింగిల్ జడ్జి పి.బుచ్చిరెడ్డి వర్సెస్ అనంతుల సుధాకర్ (సుప్రా) పునరుద్ఘాటించిన సూత్రం ప్రకారం, 'పసుపు కుంకుమ' బహుమతికి రిజిస్ట్రేషన్ చట్టం నిబంధనల ప్రకారం రిజిస్ట్రేషన్ అవసరం లేదు. సెక్షన్ 17(ఎ). అదృష్టవశాత్తూ గండేవల్ల జయరాంరెడ్డి వర్సెస్ మోకల పద్మావతమ్మ తదితరుల కేసులో ఈ కోర్టు ఇచ్చిన ఫుల్ బెంచ్ తీర్పులో ఒక డాక్యుమెంట్ కింద ఇచ్చిన వివాహ సమయంలో కుమార్తెకు 'పసుపు కుంకుమ' కానుక ద్వారా స్థిరాస్తుల బదలాయింపునకు రిజిస్ట్రేషన్ చట్టంలోని సెక్షన్ 17 నిబంధనల ప్రకారం స్టాంప్ డ్యూటీ, రిజిస్ట్రేషన్ అవసరమని పేర్కొంది. భువనేశ్వర్ నాయక్ సంతోష్రాయ్ తదితరులపై ప్రత్యేక తహసీల్దార్ భూసంస్కరణల టెక్నాలి తదితరులపై ఈ కోర్టు డివిజన్ బెంచ్ ఇచ్చిన తీర్పును, పి.బుచ్చిరెడ్డి వర్సెస్ అనంతుల సుధాకర్ (సుప్రా) కేసులో ఈ కోర్టు సింగిల్ జడ్జి ఇచ్చిన తీర్పును 7, 8 పేరా నంబర్లలో ఈ క్రింది విధంగా పొందుపరిచారు.

2021:APHC:222

'ఆస్తిలో' కూతుళ్లకు వాటా ఉందని చెప్పడంలో విద్యావంతులైన న్యాయమూర్తులు తీవ్ర తప్పిదం చేశారు. సంప్రదాయ లేదా చట్టబద్ధమైన హక్కు ప్రకారం కుమార్తెలు ఉమ్మడి కుటుంబ ఆస్తిలో ఎటువంటి వాటాను కలిగి ఉండలేరు. తనకు అలాంటి హక్కు ఉందని భావించినా, విభజనను మాత్రమే ఆమె క్లెయిమ్ చేయగలరు, కానీ ఒక లావాదేవీ లిఖితపూర్వకంగా జరిగితే, దానికి రిజిస్ట్రేషన్ అవసరం అవుతుందనడంలో ఎటువంటి సందేహం లేదు. 'పసుపు కుంకుమ' అనేది మనం పరిగణనలోకి తీసుకున్నట్లు అసంకల్పితంగా ఉండటం వల్ల ఆస్తి బదలాయింపు చట్టంలోని సెక్షన్ 122 ప్రకారం అది బహుమతిగా లభించదని, అటువంటి లావాదేవీ ఒకరిలో స్థిరాస్తులపై హక్కును సృష్టిస్తుందని, దాని యజమాని హక్కును హరించివేస్తుందని, అందువల్ల అది నిబంధనలను ఆకర్షిస్తుందని డివిజన్ బెంచ్ అభిప్రాయపడింది. రిజిస్ట్రేషన్ చట్టంలోని సెక్షన్ 17(1)(బి) ప్రకారం పసుపు కుంకుమను మౌఖికంగా చేయవచ్చన్న వారి అభిప్రాయానికి మద్దతుగా డివిజన్ బెంచ్ ఎటువంటి అధికారాన్ని ఉదహరించలేదు.

అంతేకాక, పసుపు కుంకుమ బహుమానం కాదని అభిప్రాయపడటంలో విద్యావంతులైన న్యాయమూర్తులు తప్పుడు ప్రాతిపదికపై ముందుకు సాగారు. పి.రామనాథ అయ్యర్ లా నిఘంటువులో నిర్వచించిన 'పసుపు కుంకుమ' అంటే కుమార్తెకు కానుక, సెటిల్మెంట్ లేదా అసైన్మెంట్ లేదా భూమి అని అర్థం. కాబట్టి అనివార్యంగా అలాంటి స్థిరాస్తులు, ప్రేమ, ఆప్యాయతలు అనే అంశం సెక్షన్ 123 పరిధిలోకి రావచ్చు.

అందువల్ల, 'పసుపు కుంకుమ' బహుమతి మౌఖికంగా చేయలేమని, స్టాంప్ అండ్ రిజిస్ట్రేషన్ చట్టాలకు అనుగుణంగా డాక్యుమెంట్ ద్వారా చేయవచ్చని చట్టం స్పష్టంగా ఉంది. ఫలితంగా అనంతుల సుధాకర్ వర్సెస్ పి.బుచ్చిరెడ్డి (మృతుడు) కేసులో ఎల్ఆర్ఎస్ అండ్ ఓఆర్ఎస్ (సుప్రా) కేసులో సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు ప్రకారం మౌఖిక 'పసుపు కుంకుమ' బహుమతి చట్టపరంగా చెల్లదు. అందువల్ల, స్థిరమైన చట్టపరమైన స్థితి దృష్ట్యా లిఖితపూర్వక

2021:APHC:222

మరియు నమోదు చేయని గిప్ట్ డీడ్ సాక్ష్యంగా అనుమతించబడదు. నంగినేని రాధాకృష్ణ మూర్తి వర్యేన్ కన్నెగంటి నాగేంద్రమ్మ (మరణం) కేసులో ఇదే సూత్రాన్ని ఈ కోర్టు పునరుద్ఘాటించింది.

'పసుపు కుంకుమ' పద్ధతిలో వివాహ సమయంలో కుమార్తెకు ఆస్తిని సక్రమంగా బదిలీ చేయాలంటే అది ఆస్తి బదిలీ చట్టంలోని సెక్షన్ 123 పరిధిలో, రిజిస్ట్రేషన్ చట్టంలోని సెక్షన్ 17కు అనుగుణంగా రిజిస్టర్డ్ గిప్ట్ ద్వారా ఉండాలి.

హైదరాబాద్ లోని సుప్రీంకోర్టు, హైకోర్టు ఫుల్ బెంచ్ ప్రకటించిన చట్టం దృష్ట్యా, సుప్రా ప్రస్తావించిన తీర్పుల్లో ఇతర హైకోర్టులు నిర్దేశించిన సూత్రాలను పరిగణనలోకి తీసుకుని, పిటిషనర్ల వివాహ సమయంలో ప్రకటించిన మౌఖిక పసుపు కుంకుమ బహుమతి చట్టం దృష్టిలో చెల్లదని, అలాంటి వ్యవసాయ భూమిని అసలు భూమి నుంచి తొలగించలేమని నేను భావిస్తున్నాను. ప్రకటనకర్త - స్వర్గీయ అడపా వెంకట సుబ్బారెడ్డి అలాంటి 'పసుపు కుంకుమ' కానుక ఆధారంగా.

ఈ విధముగా ఆ పాయింట్ కి సమాధానం చెప్పబడింది.

పాయింట్ నెం.2

మౌఖిక పసుపు కుంకుమ కానుక కింద భూమి యజమానులమని, రెవెన్యూ శాఖకు భూశిస్తు చెల్లించి, రెవెన్యూ శాఖ నుంచి పట్టాదారు పాసుపుస్తకాలు, ఆస్తికి పట్టాదారు పట్టా పత్రాలు పొంది, ఆస్తికి సంబంధించిన పట్టాదారు పాసుపుస్తకాలు పొంది, ఆస్తికి సంబంధించిన

పట్టాదారు పాసుపుస్తకాలు పొందామని పిటిషనర్లు పేర్కొంటున్నారు. తమ వాదనను రుజువు చేయడానికి పిటిషనర్లు కొన్ని డాక్యుమెంట్లను అప్పిలేట్ ట్రిబ్యునల్ ముందు సమర్పించారు మరియు ఆ పత్రాల కాపీలను కూడా ఈ పిటిషన్ తో పాటు దాఖలు చేస్తారు, ఈ పిటిషన్ తో పాటు, గ్రామ ఖాతా నెంబరు 3 ద్వారా ప్రభుత్వానికి భూమి ఆదాయం అంటే రెవెన్యూ రశీదులు, అడంగల్ కాపీలు / పహాణీలు చెల్లించి, తమ హక్కులో ఉన్న ఆస్తిని తాము స్వాధీనం చేసుకున్నామని మరియు అనుభవిస్తున్నామని రుజువు చేస్తారు. పిటిషనర్లు 1980 నుంచి ఈ ఆస్తిని కలిగి ఉన్నారని, అనుభవిస్తున్నారని ఈ పత్రాలన్నీ రుజువు చేస్తున్నాయి, కానీ 1968 నుండి 1979 వరకు వారు ఆస్తిని స్వాధీనం చేసుకున్నారని మరియు అనుభవిస్తున్నారని నిరూపించడంలో విఫలమయ్యారు. పేరా నెం.16 చివరి లైన్లలో అప్పిలేట్ ట్రిబ్యునల్ కనుగొన్న దాని ప్రకారం, పిటిషనర్లు 1980 నుండి క్లెయిమ్ చేసిన ఆస్తిని కలిగి ఉన్నారు మరియు ఈ అన్వేషణకు డాక్యుమెంటరీ ఆధారాలు మద్దతు ఇస్తున్నాయి. 1980 నుంచి పిటిషనర్లు ఆస్తులను స్వాధీనం చేసుకుని అనుభవిస్తున్నప్పుడు, ఇప్పుడు పిటిషనర్లు ఆసక్తి ఉన్న వ్యక్తులనా, అలా అయితే చట్టంలోని సెక్షన్ 10 కింద సరెండర్ ప్రొసీడింగ్స్ చేపట్టే సమయంలో నోటీసులు జారీ చేయాల్సిన అవసరం ఉందా అనేది ఈ కోర్టు నిర్ణయించాల్సిన ప్రశ్న.

అసలు డిక్లరేషన్ కర్త - స్వర్ణీయ అడపా వెంకట సుబ్బారెడ్డి మిగులు వాటాను 04.10.1975 నాటి ఉత్తర్వు ద్వారా నిర్ణయించారు. 1975 నాటి ఎల్.ఆర్.ఎ.నెం.7లో అప్పీలుకు ప్రాధాన్యమిచ్చి, 1996 సి.ఆర్.పి.నెం.793లో హైకోర్టులో రివిజన్ దాఖలు చేశారు. తన అల్లుడికి ఇచ్చిన భూమిని తన ఆస్తుల నుంచి మినహాయించాలన్న డిక్లరేషన్ దారు వాదనను తోసిపుచ్చిన హైకోర్టు, ఇతర అంశాలపై తాజా పరిశీలనకు రిమాండ్ విధించింది. ప్రాథమిక ట్రిబ్యునల్ భూముల స్వభావానికి సంబంధించి డిక్లరేషన్దారు వాదనను పరిగణనలోకి తీసుకొని క్లెయిమ్ ను తోసిపుచ్చుతూ 10.11.1992న ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. అయితే, ఈ ఉత్తర్వులను సవరించాలని కోరుతూ డిక్లరేషన్దారు దరఖాస్తు దాఖలు చేయగా, అది కూడా తిరస్కరణకు

2021:APHC:222

గురైంది. ఈ ఉత్తర్వుకు వ్యతిరేకంగా, డిక్లరేషన్లారు 1994 యొక్క ఎల్.ఆర్.ఎ నెం.124 లో అప్పీలుకు ప్రాధాన్యత ఇచ్చాడు, అయితే, అప్పీల్ కూడా 24.04.1995 న కొట్టివేయబడింది. ఆ తర్వాత 15.01.1996లోపు నిర్ణయించిన మిగులు భూమిని అంటే ఏసీ.0.4641 ఎస్ హెచ్ లో స్వాధీనం చేసుకోవాలని ఫారం-6లో డిక్లరేషన్లారుకు నోటీసు జారీ చేశారు. అప్పటికి పిటిషనర్లు 17.01.1996న అసలు డిక్లరేషన్లారుడు మరణించడంతో వాయిదాలు మంజూరు చేయాలని విజ్ఞప్తి చేశారు. చేబ్రోలు మండల రెవెన్యూ అధికారి నివేదిక ఆధారంగా ప్రాథమిక ట్రిబ్యునల్ 26.09.1998న డిక్లరేషన్లారు - దివంగత అడపా వెంకట సుబ్బారెడ్డి భార్యను తదుపరి చట్టపరమైన వారసురాలిగా చేర్చి సవరించిన ఫారం-6 నోటీసును జారీ చేసింది. ఆ తర్వాత సరెండర్ స్టేట్మెంట్ దాఖలు చేయకపోవడంతో సరెండర్ రిపోర్టును కోరగా మండల రెవెన్యూ అధికారి చేబ్రోలు 04.08.2020న వేజంట్ల గ్రామంలోని సై నెం.129లో ఏసీ.6-96 సెంటు ఉన్నట్లు గుర్తించి నివేదిక సమర్పించారు. ఆ తర్వాత ఫారం-8లో 08.10.2002న నోటిఫికేషన్ జారీ చేయగా, అది 23.10.2002న ప్రచురితమైంది. ఈ దశలో పిటిషనర్లు వివిధ పిటిషన్లు దాఖలు చేస్తూ పైమరీ ట్రిబ్యునల్ ను ఆశ్రయించారు. అయితే 1980 నుంచి పిటిషనర్లు ఆస్తులను నిరంతరం స్వాధీనం చేసుకోవడంపై పైమరీ ట్రిబ్యునల్, అప్పీలేట్ ట్రిబ్యునల్ ఒక నిర్దిష్ట విషయాన్ని నమోదు చేశాయి. కానీ, అసలు ప్రకటిత - స్వర్ణీయ అడపా వెంకట సుబ్బారెడ్డి భార్యగా ఆరోపణలు ఎదుర్కొంటున్న వర్ధనమ్మకు చోటు దక్కలేదు. ఒకసారి పిటిషనర్లు ఆస్తిని కలిగి ఉన్నట్లు తేలినప్పుడు, ప్రభావిత వ్యక్తులను దృష్టిలో ఉంచుకుని వారికి నోటీసు(లు) జారీ చేయాల్సి ఉంటుంది.

పిటిషనర్ల తరపు న్యాయవాది శ్రీ శ్రీనివాస్ ఇమాన్ ప్రధాన వాదన ఏమిటంటే, అప్పీలేట్ ట్రిబ్యునల్ ప్రకారం, పిటిషనర్లు ఆస్తిని కలిగి ఉన్నారు మరియు అనుభవిస్తున్నారు, చట్టంలోని సెక్షన్ 10 (5) ప్రకారం అధికారాన్ని ఉపయోగించే ముందు నోటీసు జారీ చేయాల్సిన అవసరం

2021:APHC:222

ఉంది మరియు చట్టంలోని సెక్షన్ 7 (7) మరియు దానిలో రూపొందించిన నిబంధనలలోని రూల్ 6 (1) గురించి ఈ కోర్టు దృష్టికి తీసుకువచ్చారు.

ఈ చట్టంలోని సెక్షన్ 7 ప్రకారం 1971 జనవరి 24వ తేదీ తర్వాత కానీ, నోటిఫై చేసిన తేదీకి ముందు కానీ ఏ వ్యక్తి అయినా తన వద్ద ఉన్న ఏదైనా భూమిని విక్రయించడం, బహుమతి ఇవ్వడం, తనఖా పెట్టడం, మార్పిడి, సెటిల్మెంట్, లొంగుబాటు లేదా మరేదైనా పద్ధతిలో బదిలీ చేయడం లేదా తన ఆధీనంలో ఉన్న ఏదైనా భూమిపై ట్రస్టు సృష్టించడం. అలాంటప్పుడు అటువంటి బదిలీ లేదా నమ్మకాన్ని సృష్టించడం ఊహించి జరగలేదని రుజువు చేయాల్సిన బాధ్యత, వ్యవసాయ భూములపై గరిష్ట పరిమితి తగ్గింపుకు సంబంధించిన ఏదైనా చట్టం యొక్క లక్ష్యాలను నివారించడానికి లేదా ఓడించడానికి ఉద్దేశించినది అటువంటి వ్యక్తిపై ఉంటుంది. ఎవరి పేరు మీద అలాంటి వడ్డీ క్రియేట్ అయ్యిందో లేదా బదిలీపై ప్రభావం పడుతుందో ఆ వ్యక్తికి నోటీసు జారీ చేయాల్సి ఉంటుంది. అందువల్ల, చట్టంలోని సెక్షన్ 7 (7) కింద అనుసరించాల్సిన ప్రక్రియ 24.01.1971 మరియు నోటిఫై చేసిన తేదీ మధ్య సృష్టించబడిన లేదా బదిలీ చేయబడిన వడ్డీ యొక్క చట్టవిరుద్ధతను నిర్ధారించడానికి పరిమితం చేయబడింది. కానీ, ప్రస్తుత కేసులో పిటిషనర్ల తరపు న్యాయవాది వాదన ఏమిటంటే, 24.01.1971కి ముందు 1968లో బదిలీలు ప్రభావితమయ్యాయి. ఈ పిటిషనర్ల వివాహం అసలు డిక్లరేషన్ కర్త - స్వర్గీయ అడపా వెంకట సుబ్బారెడ్డి చేత చేయబడినప్పుడు, మౌఖిక పసుపు కుంకుమ బహుమతులు చట్టబద్ధమైనవి కావు మరియు పాయింట్ నెం.1 లో పేర్కొన్న విధంగా చట్టానికి అనుగుణంగా లేవు. అందువల్ల డిక్లరేటర్ - స్వర్గీయ అడపా వెంకటసుబ్బారెడ్డి ప్రామాణిక హోల్డింగ్ ను నిర్ణయించడానికి నోటీసు జారీ చేయడం నిష్ప్రయోజనమైన చర్య. అందువల్ల చట్టంలోని సెక్షన్ 7(7) ప్రకారం నోటీసులు జారీ చేయకపోవడం అప్పిలేట్ ట్రిబ్యూనల్ ఇచ్చిన ఉత్తర్వులను కొట్టివేయడానికి కారణం కాదు.

నిబంధనల్లోని రూల్ 6(1) ప్రకారం సీలింగ్ ఏరియా నిర్ధారణ, విచారణకు సంబంధించి నోటీసులు జారీ చేస్తారు. ప్రచురించిన డిక్లరేషన్ లేదా సమాచారానికి సంబంధించి విచారణ తేదీ, సమయం, స్థలాన్ని తెలియజేస్తూ ఫారం-5లో డిక్లరేషన్లకు, దానికి వచ్చిన అభ్యంతరాలు ఏవైనా ఉంటే తెలియజేయాలి. కాబట్టి, ఇది విచారణ తేదీ, సమయం మరియు ప్రదేశం గురించి డిక్లరేషన్ చేసే వ్యక్తికి సమాచారం మాత్రమే, హక్కును వాదిస్తున్న వ్యక్తికి కాదు. నోటిఫై చేసిన తేదీ నాటికి పిటిషనర్లు ఆస్తిని కలిగి ఉంటే, నోటీసు అవసరం. ప్రస్తుత కేసులో పిటిషనర్లు నోటిఫై చేసిన తేదీ నాటికి లేదా కనీసం భూసంస్కరణల తహసీల్దార్ రెవెన్యూ డివిజనల్ అధికారికి సమర్పించిన వెరిఫికేషన్ రిపోర్టు నాటికి తమకు ఆస్తి ఉందని రుజువైతే, ఆ ఆధీనంలో ఉన్న వ్యక్తి తప్పనిసరిగా నోటీసుకు అర్హులు మరియు అటువంటి వ్యక్తికి నోటీసు ఇవ్వకుండా ఎటువంటి విచారణ చేయడం చట్టవిరుద్ధం. కె.బుచ్చిరెడ్డి వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ ఏపీ11 కేసులో హైకోర్టు తీర్పు వెలువరించింది.

అదేవిధంగా, రూల్ 6 మరియు రూల్ 16 (7) లో ఉపయోగించిన పదం "ఆసక్తి ఉన్న ఇతర వ్యక్తులకు" కూడా నోటీసుకు అర్హులు. కానీ, ప్రస్తుత కేసులో పిటిషనర్లకు మౌఖిక 'పసుపు కుంకుమ' బహుమతి ద్వారా ఇచ్చే వడ్డీ చట్టబద్ధం కాదని, పాయింట్ నెం.1ను నిర్ణయించేటప్పుడు కోర్టు పేర్కొన్నట్లు, నోటిఫై చేసిన తేదీ లేదా వెరిఫికేషన్ రిపోర్టు తేదీ నాటికి వారు ఆస్తిని స్వాధీనం చేసుకోవడం మరియు అనుభవించడం లేదు. అందువల్ల, రూల్ 6 కింద నోటీసు అనేది డిక్లరేషన్ పై విచారణ తేదీ, స్థలం మరియు సమయం, డిక్లరేషన్ లేదా ఏదైనా మూడవ పక్షం నుండి వచ్చిన అభ్యంతరాలను తెలియజేయడానికి ఒక నోటీసు, కానీ ప్రస్తుత కేసు చట్టంలోని సెక్షన్ 7 కింద ప్రారంభించిన సరెండర్ ప్రొసీడింగ్స్ దశలో ఉంది.

నిబంధనల్లోని రూల్ 16(7)ను పరిశీలిస్తే రెవెన్యూ డివిజనల్ అధికారి, జిల్లా కలెక్టర్, ట్రిబ్యూనల్ లేదా అప్పిలేట్ ట్రిబ్యూనల్ కు ఈ వ్యవహారంపై గణనీయమైన ఆసక్తి ఉన్న వ్యక్తి మినహా

మరెవరైనా విచారణ పెండింగ్ లో ఉన్న సమయంలో ఎప్పుడైనా హాజరై విచారణకు హాజరుకావడానికి, సాక్షులను జోడించడానికి, సాక్షులను క్రాస్ ఎగ్జామినేషన్ చేయడానికి అనుమతించవచ్చు. అందువల్ల రూల్ 16(7) ప్రకారం ఈ వ్యవహారంపై ఆసక్తి ఉన్న పార్టీ కాకుండా మరెవరైనా ఏ సమయంలోనైనా, విచారణ పెండింగ్ లో ఉన్నప్పుడు పాల్గొనవచ్చు.

ప్రస్తుత కేసులో పిటిషనర్లు మౌఖిక పశువు కుంకుమ కానుకల కింద ఆస్తిలో హక్కును క్లెయిమ్ చేస్తూ, డిక్లరేషన్లారు - స్వర్ణీయ అడపా వెంకట సుబ్బారెడ్డి ప్రామాణిక హోల్డింగ్ ను నిర్ణయించాలని కోరారు. అందువలన, ఇప్పటి వరకు, సరెండర్ ప్రొసీడింగ్స్ మినహా ప్రామాణిక హోల్డింగ్స్ నిర్ణయించే ప్రొసీడింగ్స్ ముగిశాయి. అందువల్ల, "విచారణ పెండింగ్ లో ఉన్నప్పుడు" అనే పదం చట్టంలోని సెక్షన్ 10 కింద లొంగుబాటు చర్యలను కలిగి ఉంటుంది. అటువంటి సందర్భాల్లో, ఆలస్యం కారణంగా, కోర్టు ఈ పిటిషనర్ల వాదనను తిరస్కరించదు మరియు సాక్షులను వినడానికి మరియు జోడించడానికి మరియు సాక్షులను క్రాస్ ఎగ్జామినేషన్ చేయడానికి వారిని అనుమతించవచ్చు. సరెండర్ ప్రొసీడింగ్స్ ముగిసినట్లయితే, ప్రొసీడింగ్స్ రద్దు చేయబడినట్లుగా పరిగణించబడతాయి మరియు అటువంటి సందర్భంలో, ప్రాథమిక ట్రిబ్యునల్ లేదా అప్పిలేట్ ట్రిబ్యునల్ లేదా ఈ కోర్టు నిబంధనల యొక్క రూల్ 16 యొక్క సబ్-రూల్ (7) ప్రకారం ఈ విషయంలో గణనీయమైన ఆసక్తి ఉన్న తృతీయ పక్షాలు / వ్యక్తులను సాక్షులను జోడించడానికి అనుమతించదు. అదే సమయంలో, హోల్డింగ్ లెక్కింపులో తప్పు జరిగినప్పుడు, క్లరికల్ లేదా అంకగణిత తప్పును సరిదిద్దడానికి తప్ప హోల్డింగ్ యొక్క గణనలో తప్పు స్థిరంగా లెకపోతే సరిదిద్దడానికి రూల్ 16 (5) కింద అటువంటి దరఖాస్తును స్వీకరించలేము. (లక్ష్మారెడ్డి వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ ఏపీ 12)

అదే సమయంలో భూములపై పెద్దగా ఆసక్తి లేని వ్యక్తిని విచారణలో భాగస్వామిగా చేర్చలేమని హైకోర్టు పలుమార్లు స్పష్టం చేసింది. (కృష్ణ కుమార్ వర్సెస్ అధీకృత అధికారి (1978

2021:APHC:222

నాటి సి.ఆర్.పి.నెం.6646 తేది 11.07.1979 నివేదించబడలేదు)). డిక్లరేటర్ ప్రకటించిన ఆస్తిపై ఆసక్తి లేని మూడవ పక్ష అపరిచితుడు ట్రిబ్యునల్ ముందు అప్పీలు చేసుకునే హక్కు లేదు (ఎన్. చిన బసవయ్య వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ ఏపీ మరియు మరో 13)

పిటిషనర్లు 1968 సంవత్సరంలో తమ వివాహ సమయంలో ప్రకటించిన మౌఖిక పశుపు కుంకుమ బహుమతుల దృష్ట్యా, పాయింట్ నెం.1 లో చర్చించిన విధంగా పైన పేర్కొన్న తీర్పుల శీర్షికలో వివిధ న్యాయస్థానాలు పేర్కొన్న విధంగా అటువంటి మౌఖిక బహుమతులు చట్ట ప్రకారం చెల్లవని పేర్కొన్నారు. ఈ పిటిషనర్లు పేర్కొన్న గణనీయమైన ఆసక్తి ఆధారం చట్టబద్ధం కానప్పుడు, వారిని హాజరు కావడానికి మరియు సాక్ష్యాలను జోడించడానికి అనుమతించడం, వాదనను వినడానికి అవకాశం కల్పించడం నిరర్థక చర్య. అయితే సరెండర్ ప్రొసీడింగ్స్ సంబంధిత అధికారుల ముందు పెండింగ్ లో ఉన్నాయని, అసలు డిక్లరేషన్ కర్త - దివంగత అడపా వెంకటసుబ్బారెడ్డి - శ్రీమతి అడపా వర్ధనమ్మ సతీమణి - సీలింగ్ విస్తీర్ణానికి మించి ఉన్న భూమిని మండల రెవెన్యూ అధికారికి అప్పగించాలని తెనాలి రెవెన్యూ డివిజనల్ అధికారి ఫారం-9లో నోటీసు జారీ చేశారు. కానీ, ఈ చట్టం కింద ఆమె తన అభ్యంతరాలను అధికారులకు తెలియజేయలేదు. ఈ దశలో ఈ పిటిషనర్లు ట్రిబ్యునల్ ముందు హాజరయ్యారు. అయితే సెక్షన్ 10లోని సబ్ సెక్షన్ (5) ప్రకారం ప్రతి సందర్భంలోనూ సంబంధిత వ్యక్తికి సరెండర్ స్టేట్ మెంట్ దాఖలు చేసి అధికారులు ఆమోదించనప్పుడు దానికి బదులుగా మరేదైనా భూమిని సరెండర్ చేయాలని ట్రిబ్యునల్ నోటీసు ఇవ్వాలి ఉంటుంది. ఈ చట్టంలోని సెక్షన్ 10లోని వివిధ ఉప విభాగాల్లో ఉపయోగించిన భాష, "సరెండర్ సమయంలో నోటీసు అవసరమా అని నిర్ణయించడానికి గరిష్ట విస్తీర్ణానికి మించి భూమిని సరెండర్ చేయడానికి వ్యక్తి బాధ్యత వహిస్తాడు". కానీ, ఇక్కడ పిటిషనర్లు తమకు, డిక్లరేటర్ కు మధ్య ఉన్న రక్త సంబంధాన్ని నిరూపించడంలో విఫలమైన దివంగత అడపా వెంకటసుబ్బారెడ్డి కూతుళ్లమని చెప్పుకుంటున్నారు - దివంగత అడపా వెంకటసుబ్బారెడ్డి ట్రిబ్యునల్ ముందు ఎలాంటి

2021:APHC:222

సాక్ష్యాధారాలు సమర్పించి, ఎలాంటి డాక్యుమెంట్లు సమర్పించి, అయితే ఆ ఆస్తి తమ ఆధీనంలో ఉందని, 1980 నుంచి తమకు ఆస్తి ఉందని అప్పిలేట్ ట్రిబ్యునల్ అంగీకరించింది. ఏదేమైనా, సీలింగ్ విస్తీర్ణానికి మించి భూమిని సరెండర్ చేయడానికి వారు బాధ్యత వహించే వ్యక్తులు కాదు, ఫలితంగా చట్టంలోని సెక్షన్ 10 ప్రకారం నోటీసు అవసరం లేదు. అందువల్ల, చట్టంలోని సెక్షన్ 10లోని వివిధ ఉప విభాగాల్లో ఉపయోగించిన భాషను దృష్టిలో ఉంచుకుని పిటిషనర్లు సీలింగ్ విస్తీర్ణానికి మించి భూమిని సరెండర్ చేసే వ్యక్తులు కాదని పేర్కొంటూ పిటిషనర్ల తరపు న్యాయవాది వాదనను తోసిపుచ్చారు.

నిబంధనల్లోని రూల్ 16(7) కూడా ఈ పిటిషనర్లను హాజరై సాక్ష్యాలను జోడించడానికి అనుమతించదు, ఎందుకంటే మౌఖిక పశువు కుంకుమ బహుమతి ఆధారంగా వారి వాదన లేదా గణనీయమైన ఆసక్తి చెల్లదు. అందువల్ల పిటిషనర్ల తరపు న్యాయవాది శ్రీ శ్రీనివాస్ ఈమని కోరిన వాదనల్లో వాస్తవం లేదని, అందువల్ల పిటిషనర్లకు ఎటువంటి సంకోచం లేకుండా నోటీసులు ఇవ్వాలి అవసరం లేదని నేను భావిస్తున్నాను. తదనుగుణంగా ప్రతివాదులకు అనుకూలంగా, పిటిషనర్లకు వ్యతిరేకంగా సమాధానం ఇస్తున్నారు.

పాయింట్ నెం.1 పై నేను పైన చర్చించిన దృష్ట్యా, వివాహ సమయంలో ప్రకటించిన మౌఖిక పశువు కుంకుమ బహుమతి చెల్లదని, అటువంటి బహుమతులు గ్రహీత కు ఎటువంటి హక్కు లేదా టైటిల్ ను సృష్టించవు లేదా ఇవ్వవు, తద్వారా పిటిషనర్లు ఈ విషయంలో తమకు గణనీయమైన ఆసక్తి ఉందని పేర్కొన్నారు.

అదేవిధంగా, పాయింట్ నెం.2లో నేను కనుగొన్న విషయం దృష్ట్యా, చట్టంలోని సెక్షన్ 10 కింద విచారణ సరెండర్ దశలో ఉన్నప్పుడు పిటిషనర్లకు ఎటువంటి నోటీసు ఇవ్వడానికి అర్హత

2021:APHC:222

లేదు, అలాగే, చట్టం కింద రూపొందించిన నిబంధనలలోని రూల్ 16 (7) ప్రకారం, గణనీయమైన వడ్డీని క్లెయిమ్ చేయడానికి ఆధారం వారి వివాహాల సమయంలో ప్రకటించిన మౌఖిక పసుపు కుంకుమ బహుమతులు చెల్లుబాటు కావు. పాయింట్ నెం.1 లో చర్చించిన విధంగా. ఫలితంగా సివిల్ రివిజన్ పిటిషన్ కొట్టివేయాల్సి వస్తుంది.

ఫలితంగా సివిల్ రివిజన్ పిటిషన్ ను కొట్టివేశారు.

పర్యవసానంగా పెండింగ్ లో ఉన్న ఇతర దరఖాస్తులు ఏవైనా ఉంటే వాటిని కూడా కొట్టివేశారు. ఖర్చులు లేవు.

న్యాయమూర్తి జస్టిస్ ఎం.సత్యనారాయణమూర్తి

తేది: 07.01.2021

గమనిక: ఎల్ఆర్ కాపీ మార్క్ చేయాలి

b/o

ఎస్సీ